

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:

- punktach sprzedaży detalicznej,
- hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;

2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów-rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP); patrz uwagi ogólne do *Rocznika*, ust. 7.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny dla rolnictwa, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane, paliwa itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

General notes

1. Information in the chapter concerns all units of the national economy conducting trade activities.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE, rev. 1 section “Wholesale and retail trade: repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods”.

2. Data concerning **retail sales** include:

1) sales of consumer and non-consumer goods in:

- retail sales outlets,
- wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;

2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer – producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP); see general notes to the Yearbook, item 7.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., machinery for agriculture, seeds, animal feeds, crop protection chemicals, mineral or chemical fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods has been done by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych i obcych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Przedmiotem ich działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

6. **Magazyny handlowe** (hurtu i detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

7. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie sprawozdań. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5-procentowej próbie tych jednostek.

8. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobno-detalicznej albo urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

4. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

6. **Trade warehouses** (wholesale and retail) are the organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing commodities, occupying separate storage space, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.

7. Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data are generalized on the basis of the result of a representative survey conducted on a 5% sample of these entities.

8. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (167). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW**
RETAIL SALES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003	2004	2000	2002	2003	2004
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach		in percent	
Sprzedaż w jednostkach handlowych ^a <i>Sales in trade entities^a</i>	8073,8	7970,0	8866,5	10606,3	100,0	100,0	100,0	100,0
towary konsumpcyjne ..... <i>consumer goods</i>	5631,8	7035,8	7953,8	9044,8	69,8	88,3	89,7	85,3
żywność ..... <i>food</i>	3274,3	4222,0	4656,3	5399,7	40,6	53,0	52,5	50,9
napoje alkoholowe ..... <i>alcoholic beverages</i>	407,6	659,1	658,7	700,2	5,0	8,3	7,4	6,6
nieżywnościowe ..... <i>non-foodstuffs</i>	1949,9	2154,7	2638,8	2944,9	24,2	27,0	29,8	27,8
towary niekonsumpcyjne ..... <i>non-consumer goods</i>	2442,0	934,2	912,7	1561,5	30,2	11,7	10,3	14,7
Sprzedaż w placówkach gastronomicznych ^a <i>Sales in catering establishment^a</i>	62,8	58,8	60,2	50,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: <i>of which:</i>								
produkcja gastronomiczna ..... <i>catering production</i>	51,2	49,2	50,0	41,8	81,5	83,7	83,1	83,6
napoje alkoholowe ^b ..... <i>alcoholic beverages^b</i>	5,3	2,9	3,2	1,4	8,4	4,9	5,3	2,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49. ^b 2000 r. obejmuje sprzedaż napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych.

^a Data concerns economic entities in employing more than 49. ^b Data for 2000 include sale of alcoholic beverages and tobacco products.

TABL. 2 (168). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W JEDNOSTKACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)

WHOLESALE SALES IN TRADE UNITS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2003	2004	2000	2002	2003	2004
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach		in percent	
OGÓŁEM ..... TOTAL	11375,9	11057,1	14134,3	18039,4	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: <i>of which:</i>								
Żywność ..... <i>Food</i>	3316,0	3408,4	3572,9	3328,0	29,1	30,8	25,3	18,4
Napoje alkoholowe ..... <i>Alcoholic beverages</i>	464,9	852,9	1074,4	1205,9	4,1	7,7	7,6	6,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49.

^a Data concerns economic entities in employing more than 49.

TABL. 3 (169). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	172	174	169	147	<i>Numbers of catering establishments (as of 31 XII)</i>
w tym restauracje	46	37	38	30	<i>of which restaurants</i>
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł ...	111627	92583	98254	83418	<i>Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł</i>
w tym:					<i>of which:</i>
produkcja gastronomiczna	76803	72013	73767	66881	<i>catering production</i>
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	18149	8491	11558	5673	<i>alcoholic beverages and tobacco</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 4 (170). **MAGAZYNY^a HANDLOWE**

Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:					<i>Secured warehouses:</i>
liczba	965	908	951	1013	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	820,6	766,8	887,7	920,3	<i>storage space in thous. m²</i>
Magazyny zadaszone:					<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	75	59	58	61	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	40,4	27,2	27,7	20,6	<i>storage space in thous. m²</i>
Place składowe:					<i>Storage sites:</i>
liczba	132	131	126	146	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	395,1	423,9	430,7	445,5	<i>storage space in thous. m²</i>
Siłosy i zbiorniki:					<i>Silos and reservoirs:</i>
liczba	268	198	158	146	<i>number</i>
pojemność składowa w dam ³	41,3	35,1	31,0	27,9	<i>capacity in dam³</i>

a Hurtu i detalu; dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9.

a *Wholesales and retail; data concern enterprises employing more than 9 persons.*

TABL. 5 (171). **TARGOWISKA**

Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	23	21	21	21	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej			18	19	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ² ..	222,1	215,4	215,1	213,9	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa			90,3	91,3	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	3258	3095	2998	3198	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	2958	2702	2605	2804	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	1	1	1	1	<i>Sesonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	6491,9	5411,9	5590,6	5606,4	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a *Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.*